

Nans de l'Ametlla de Merola

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: L'Espirantat, Plaça de l'Església s/n, 08736 Ametlla de Merola
Emplaçament Aspirantat de l'Ametlla de Merola

Coordenades:

Latitud: 41.90834
Longitud: 1.88375
UTM Est (X): 407422
UTM Nord (Y): 4640202

Classificació

Número de fitxa 08175 - 90
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Els nans es conserven en caixes de fusta en l'espai de l'Aspirantat. Periòdicament són objecte de restauracions per part d'experts restauradors.
Protecció Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Lúdic
Titularitat Privada accessible
Titular: Associació de Veïns de l'Ametlla de Merola

Fitxes associades:

[Goigs de Sant Mateu de l'Ametlla de Merola](#)

[Fons Serra Feliu de l'Arxiu Nacional de Catalunya](#)

[Gegants i nans de Puig-reig](#)

[Ball de Nans de l'Ametlla de Merola](#)

[Fons fotogràfic de l'Arxiu de l'Associació de Veïns de l'Ametlla de Merola](#)

[Ball de Cascavells de l'Ametlla de Merola](#)

[Torre de l'Amo de l'Ametlla de Merola](#)

[Teatre de l'Ametlla de Merola](#)

[Sant Mateu de l'Ametlla de Merola](#)

[Caramelles de l'Ametlla de Merola](#)

[Els Pastorets de l'Ametlla de Merola](#)

[Festa Major de l'Ametlla de Merola](#)

[Gegants de l'Ametlla de Merola](#)

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la dv., 18/02/2011 - 01:00

fitxa:

Descripció

Els quatre nans o capgrossos de l'Ametlla de Merola són figures centenaries fabricades de manera artesanal amb cartró premat o paper faller, fabricat a partir de cartró, guix i oli secant sobre els quals s'hi col·loquen capes d'argila amb les quals fou possible modular els trets facials dels quatre personatges: celles, ulls, la boca, el nas, les galtes, el nas, i també els cabells i els bigotis. Sobre aquests materials convenientment aixuts i polits si va estendre diferents capes de pintura.

Història

Sembla molt probable que els seus orígens es remuntin a la celebració de la Patum a l'Ametlla de Merola que es va fer durant uns anys en el segle passat a semblança i imitació a la que es feia a Berga per la presència d'una família de Berga a la colònia. Uns anys més tard es deixà de fer, però d'ella encara se'n conserven els quatre nans. Documentalment, els quatre nans es troben ressenyats en un article signat per Mn. G. Vila a la revista "La Veu de Montserrat", de l'any 1899. Cal dir que a l'any 1928, la música del ball fou arreglada per a cobla pel mestre Josep Conangla juntament amb la dels cascavells. Els nans han rebut popularment els noms de rei (bufó), la reina (trobador), el barber i el torero, però la seva vestimenta i figures corresponen a quatre òperes: "Il Rigoletto", "El Trobador", "Don Juan" i "El Barbero de Sevilla". Els vestits es renovaren l'any 1988, conservant totes les característiques dels originals. La seva dansa es compon de tres parts: 1a Part: Dansa americana que es repeteix dues vegades, els nans ballen de dos en dos i a la segona vegada giren i canvien de parella. 2a Part: Representa el ballet de Déu, d'arrel berguedana i es subdivideix en dues parts, la primera es balla agafats de les mans per parelles i voltant i la segona es posen cara a cara i amb els braços enlaire toquen les castanyoles i fan vuit salts canviant de peu cada quatre; es repeteix una altra vegada. 3a Part: Corrandia amb vuit punts a la dreta i vuit a l'esquerra; la dansa s'acaba amb un cop fort de música i els nans fan una salutació tots quatre alhora amb el cap cap a dintre

Bibliografia

Marc FITE MORA: L'Ametlla de merola, L'EROL núm especial 2004. R.SERRA: L'Ametlla de Merola, parc Fluvial del Llobregat s/d I. TERRADAS SABORIT. "Dades històriques de L'Ametlla de Merola". Ametlla de Merola.1978. I. TERRADAS SABORIT. "De les colònies industrials a la crisi de l'Estat Providència". L'Avenç. Barcelona.1980 I. TERRADAS SABORIT. Les Colònies industrials. Laia. Barcelona. 1979 I. TERRADAS SABORIT La qüestió de les colònies industrials. Centre d'Estudis del Bages. Manresa.1994. R. SERRA. Les colònies tèxtils a Catalunya, Manresa Angle Editorial, 2000.

